

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 10 «ДИФЕРЕНЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»
ОПП «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Форма навчання: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Диференціальна психологія» є обов'язковою дисципліною ОПП «Психологія». Вивчається протягом 3-го семестру на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Диференційна психологія» є засвоєння курсантами сучасних теоретичних та прикладних знань про індивідуальні, типологічні та групові психологічні відмінності між людьми, формування умінь пояснювати та аналізувати їх традиційні та новітні класифікації; чинники та закономірності прояву індивідуально-психологічних відмінностей, формування умінь застосовувати набуті знання у практичній професійній діяльності.

Завдання, які стоять перед навчальною дисципліною закріплені у нормативно-правових документах Адміністрації ДПСУ, Концепції національного виховання молоді та ін., їх зміст передбачає вивчення курсантами психологічних відмінностей різних вимірів індивідуальності: формально-динамічні, предметно-змістові та духовно-світоглядні, дослідити їх взаємозв'язок та розвиток. Психофізіологічні та психологічні методи дослідження індивідуально-типологічних особливостей, зокрема комплексні методи, тестові методики, а також уміння використовувати знання про стійкі властивості індивідуальності у практиці роботи психолога; формування здатності до аналізу психічних явищ; вміння виявляти особливості прояву індивідуальності за характером поведінки, дій і вчинків людини; прогнозування розвитку індивідуальності та формування її подальшого життєвого шляху. Оволодіння умінням самостійно працювати з навчальною літературою, використовувати довідковий матеріал, а також розвивати загальнонаукові уміння (аналіз, синтез, узагальнення тощо).

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

з н а т и:

- категоріальний апарат науки про психічні відмінності між окремими індивідами та групами;
- специфіку, історію становлення та основні напрями диференціальної психології;
- загальні принципи диференціально-психологічного аналізу;
- методологію, методику та методи дослідження диференціальної психології;
- теоретичні основи аналізу індивідуально-психологічних відмінностей між людьми;
- сучасні уявлення про джерела індивідуальних відмінностей (впливу факторів спадковості та середовища в їх формуванні);
- психологічні відмінності різних вимірів індивідуальності: формально-динамічних, предметно-змістових та духовно-світоглядних властивостях між людьми;
- критерії відмінностей між соціальними групами;
- вплив суспільної стратифікації на сімейне середовище;
- детермінацію індивідуальних відмінностей якістю життя соціальних груп;

- диференціальні крос-культурні дослідження рас, націй, етносів.

в м і т и:

- виявляти індивідуально-типологічні особливості людини та індивідуальний стиль її діяльності;
- застосовувати методи дослідження індивідуально-психологічних відмінностей, як цілісної системи властивостей особистості;
- визначати індивідуально-психологічні особливості особистості, їх походження;
- інтегрувати різноманітні дані про індивідуально-психологічні властивості досліджуваної людини в єдине цілісне уявлення про її індивідуальність;
- встановлювати взаємозв'язок та спадкоємність між різними диференційно- психологічними та диференційно-психофізіологічними теоріями, концепціями, класифікаціями та типологіями;
- застосовувати знання про індивідуально-психологічні відмінності для діагностичної, консультативної, корекційної, реабілітаційної та психотерапевтичної практики;
- налагоджувати ефективні взаємовідносини між людиною і оточуючим середовищем визначати особистісні типи.

о з н а й о м и т и с ь з:

- з новими теоретичними та методичними розробками у галузі диференціальної психології.
- з особливостями використання диференційно-психологічної парадигми у вивченні психічного.

ВИКЛАДАЧ:

Відповідно до форми А-4.03.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Вступ до спеціальності, Загальна психологія з практикумом.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																	Форми підсумкового контролю			
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота											Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	* модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання			
за денною формою навчання																							
II	III	3	90	46	16			10		16				4	22	22					22		+
Усього за дисципліну		3	90	46	16			10		16				4	22	22					22		+

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.3; МН1.5; МН2.1; МН3.1; МН3.2; МН3.6; МН4.1; МН4.2.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.2; МК2.2; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.3; МК4.4.

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	МК2.1; МК2.2; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	МК2.2; МК3.3.
ЗК-3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.	МК1.1; МК2.1; МК2.2; МК2.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
ЗК-6	Здатність планувати та управляти часом, приймати обґрунтовані рішення. Здатність працювати автономно, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-1	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-6	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

**ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ
КУРСАНТАМИ**

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-2	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-4	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-5	Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-6	Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, вміння дотримуватися процедури дослідження	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-7	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7;	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
	психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.	МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	
ПРН-8	Формулювати розгорнутий аналіз досліджень, презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-10	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-13	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-16	Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-19	Враховувати специфіку етнічних, соціальних, демографічних й інших особливостей та особливих умов в професійній діяльності.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2;	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
		МН3.4; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Запланована кількість аудиторного навантаження –46 годин

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин					Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Предмет і завдання диференціальної психології	4	Л2	Сз2				ІХ	Т.1/1.-л.-2; Т.1/2.-с.-2; Т.2/1.-л.-2; Т.2/2.-с.-2	8
2	Принципи і методи диференціальної психології	4	Л2	Сз2						
3	Гендерний аспект індивідуальних відмінностей	4	Л2	Сз2				Х	Т.3/1.-л.-2; Т.3/2.-сз.-2; Т.4/1.-л.-2; Т.4/2.-сз.-2.	8
4	Темперамент у диференціальній психології	8	Л2	Сз2	Пз2	Пз2				
5	Характер у структурі індивідуальності	8	Л2	Сз2	Пз2	Пз2		ХІ	Т.4/3.-пр.-2; Т.4/4.-пр.-2; Т.5/1.-л.-2; Т.5/2.-сз.-2; Т.5/3.-пр.-2; Т.5/4.-пр.-2; Т.6/1.-л.-2; Т.6/2.-сз.-2.	16
6	Здібності та інтелект у диференціальній психології	6	Л2	Сз2	Пз2					
7	Диференційно-психологічний аналіз міжстатевих відмінностей	4	Л2	Сз2				ХІІ	Т. 6/3. пр.-2; Т.7/1.-л.-2; Т.7/2.-сз.-2; Т.8/1.-л.-2; Т.8/2.-сз.-2; Дз – 4.	14
8	Диференціальна когнітологія	4	Л2	Сз2						
	Диференційований залік	4	Дз4							
	Всього	46	20	16	6	4			Всього	46

Умовні позначення: Лекція - Л, Семінар - Сз, Практичне заняття - ПЗ,

Заняття, що обов'язкове для оцінювання - Сз2, Диференційований залік - Дз.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
II курс (напрямок підготовки – Психологія (IV семестр))					
1			6	Предмет і завдання диференціальної психології	
	1	лекція	2	<u>Диференційна психологія як галузь психологічної науки</u> 1. Предмет і завдання диференціальної психології 2. Виникнення диференційної психології та основні етапи її розвитку	[1.1] с. 34-77, [1.2] с. 8-23 [1.3; 1.4]
	2	семінар	2	<u>Зародження науки про індивідуальні відмінності</u> 1. Становлення концептуальних ідей, завдань, методів і напрямів диференціальної психології 2. Диференційно-психологічна парадигма у вивченні людини 3. Дослідження індивідуальних відмінностей в ранніх психологічних теоріях	[1.1] с. 34-77, [1.2] с. 8-23 [1.3; 1.4]
		самостійна робота	2	1. Модель цілісної індивідуальності (В.М. Русалов) 2. Категорії опису індивідуальних відмінностей.	[1.1] с. 34-77, [1.2] с. 8-23 [1.3; 1.4]
2			8	Принципи і методи диференціальної психології	
	1	лекція	2	<u>Загальні принципи і методи дослідження диференціальної психології</u> 1. Загальні принципи диференціально-психологічного аналізу 2. Психогенетичні методи. Історичні методи	[1.1] с. 77-143, [1.2] с. 8-23 [1.3; 1.4]
	2	семінар	2	<u>Пізнання природи людської індивідуальності</u> 1. Канали отримання інформації про індивідуальність 2. Тестування в диференціально-психологічних дослідженнях 3. Лонгітюдні, порівняльно-вікові та генетико-моделювальні дослідження	[1.1] с. 77-143, [1.2] с. 8-23 [1.3; 1.4]
		самостійна робота	4	1. Дисперсійний аналіз – основний метод диференційно-психологічного дослідження. 2. Розподіл індивідуальних відмінностей. 3. Видова специфіка біологічного в розвитку людини. 4. Генетичні рівні психофізіологічної організації та її розвиток.	[1.1] с. 77-143, [1.2] с. 8-23 [1.3; 1.4]
3			18	Гендерний аспект індивідуальних відмінностей	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
	1	лекція	2	<u>Взаємодія факторів спадковості і середовища як основна передумова індивідуальних відмінностей</u> 1. Теорії про вплив середовища і спадковості 2. Трактуювання спадковості і середовища у диференціальній психології	[1.1] с. 148-198, [1.2] с. 24-52 [1.3; 1.4]
	2	семінар	2	<u>Людина як представник біологічного виду</u> 1. Людина як представник біологічного виду 2. Психофізіологія Нейрофізіологія індивідуальних відмінностей 3. Біологічне дозрівання і психічний розвиток	[1.1] с. 148-198, [1.2] с. 24-52 [1.3; 1.4]
		самостійна робота	2	1. Спеціальна теорія індивідуальності В.М.Русалова. 2. Проблема вивчення впливу спадковості і середовища.	[1.1] с. 148-198, [1.2] с. 24-52 [1.3; 1.4]
		індивід. робота	12	Відпрацювання рефератів	Тематика рефератів
4			10	Темперамент у диференціальній психології	
	1	лекція	2	<u>Темперамент як формальна інтеграційна основа індивідуальності</u> 1. Історико-психологічний аналіз поняття темперамент 2. Психологічні теорії темпераменту	[1.1] с. 205-256, [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
	2	семінар	2	<u>Типологія темпераменту</u> 1. Конституційні теорії темпераменту 2. Факторні теорії темпераменту	[1.1] с. 205-256, [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
	3	практичне заняття	2	<u>Темперамент як властивість індивідуальності</u> 1. Вища нервова діяльність і темперамент 2. Методики вивчення темпераменту	[1.1] с. 205-256, [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
	4	практичне заняття	2	<u>Виявлення деяких особливостей вищої нервової діяльності (ВНД) людини</u> 1. Індивідуально-типологічні особливості вищої нервової діяльності людини 2. Методики дослідження ВНД	[1.1] с. 205-256, [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
		самостійна робота	2	1. Співвідношення активності, реактивності та моторики в складі темпераменту. 2. Вплив вікових змін на формування властивостей темпераменту.	[1.1] с. 205-256, [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
5			10	Характер у структурі індивідуальності	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
	1	лекція	2	<u>Місце характеру у структурі індивідуальності</u> 1. Характер у структурі індивідуальності 2. Акцентуації характеру як реакція особистості на фрустрації	[1.1] с. 263-328, [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
	2	семінар	2	<u>Типологія характерів</u> 1. Типологічний підхід до характеру особистості, особистісні типи, класифікація психологічних типів за К.Г Юнгом 2. Ідіографічний підхід до особистості, теорія рис Г.-В. Олпорта, факторна структура особистості, теорія рис Г.-Ю. Айзенка 3. П'ятифакторна модель вивчення особистості (PPM)	[1.1] с. 263-328, [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
	3	практичне заняття	2	<u>Диференційно-психологічний аналіз особистісних відмінностей</u> 1. Особливості дослідження характеру в структурі індивідуальності 2. Виявлення індивідуально-типологічних особливостей людини	[1.1] с. 263-328, [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
	4	практичне заняття	2	<u>Характер і здібності</u> 1. Індивідуально-психологічні особливості, характер 2. Креативність як форма унікальної своєрідності людини.	[1.1] с. 263-328, [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
		самостійна робота	2	1. Соціоніка А. Аугустинавічюте. 2. Типологія Хейманса-Ле-Сена.	[1.1] с. 263-328, [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
6			18	<u>Здібності та інтелект у диференціальній психології</u>	
	1	лекція	2	<u>Здібності та інтелект у структурі індивідуальності</u> 1. Проблема задатків, здібностей та інтелекту у диференціальній психології 2. Креативність та геніальність як особливі відмінності	[1.1] с. 331-503, 591-653; [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
	2	семінар	2	<u>Сутність інтелекту як психічної реальності</u> 1. Взаємозв'язок темпераменту та інтелекту 2. Історія досліджень і розвиток проблематики психології здібностей 3. Зв'язок здібностей із їх задатками і обдарованістю	[1.1] с. 331-503, 591-653; [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
	3	практичне заняття	2	<u>Диференційно - психологічні характеристики інтелекту</u> 1. Проаналізувати сутність інтелекту. Теорії інтелекту. 2. Дослідити соціальний інтелект (тест Гілфорда).	[1.1] с. 331-503, 591-653; [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	2	1. Теорії, що пояснюють природу здібностей. 2. Багатофакторні теорії інтелекту 3. Виконати завдання Методики Равена (тест «Прогресивні матриці»). 4. Виконати завдання Методики Амтхауера.	[1.1] с. 331-503, 591-653; [1.2] с. 53-126 [1.3; 1.4]
		індивід. робота	10	Відпрацювання рефератів	Тематика рефератів
7			8	Диференційно-психологічний аналіз міжстатевих відмінностей	[1.1] с. 681-702; [1.2] с. 144-168 [1.3; 1.4]
	1	лекція	2	Аспекти статево-рольової диференціації 1. Статеві відмінності у структурі індивідуальності. Аспекти статевої ідентичності 2. Теорії розвитку статевої ідентичності	[1.1] с. 681-702; [1.2] с. 144-168 [1.3; 1.4]
	2	семінар	2	Статеві відмінності у прояві властивостей нервової системи 1. Статеві відмінності у прояві властивостей нервової системи і темпераменту. 2. Статеві відмінності в емоційній сфері. Відмінності у здібностях чоловіків і жінок. 3. Особливості моральної свідомості чоловіків і жінок	[1.1] с. 681-702; [1.2] с. 144-168 [1.3; 1.4]
		самостійна робота	4	1. Поняття гендеру, гендерної ідентичності. 2. Еволюційна теорія статі В.А. Геодакяна.	[1.1] с. 681-702; [1.2] с. 144-168 [1.3; 1.4]
8			8	Диференціальна когнітологія	
	1	лекція	2	Диференціальна когнітологія як напрям диференціально-психологічних досліджень 1. Диференціація сенсорних і сенсомоторних реакцій немовлят. Психомоторні стилі як комплекс форм моторної активності 2. Диференціація уявлень і уяви. Індивідуальні особливості уваги і пам'яті. Стельові характеристики мислення.	[1.1] с. 503-546; [1.2] с. 169-187; [1.3; 1.4]
	2	семінар	2	Когнітивні стилі як детермінанти індивідуальних відмінностей 1. Становлення проблематики стельових характеристик індивідуальності. Теорія психологічної диференціації. 2. Когнітивні теорії особистості. Психологічна характеристика основних когнітивних стилів	[1.1] с. 503-546; [1.2] с. 169-187; [1.3; 1.4]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	4	1. Психологічна характеристика основних когнітивних стилів. 2. Диференційні характеристики уяви. 3. Індивідуальні особливості саморегуляції. 3. Теорії, пов'язані з дослідженням когнітивних стилів	[1.1]352-358; с. 503-546; [1.2] с. 169-187; [1.3; 1.4]
Диференційований залік			4		
Разом за семестр			90		
Усього за дисципліну			90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Базова література:

1.1. Мазяр О. Диференціальна психологія. Київ: Кондор. 2017. 284 с.

1.2. Палій А. А. Диференціальна психологія: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2010. 432 с. (Серія «Альма-матер»)

1.3. Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Навч. посіб. Львів: «Новий Світ-2000», 2020. 236 с.

2. Додаткова література:

2.1. Диференційна психологія / за загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2013. 600 с.

2.2. Туриніна О. Диференціальна психологія. Київ: Персонал, 2012. 136 с.

3. Інформаційні ресурси в інтернет (інтранет)

3.1. <http://westudents.com.ua/knigi/499-diferentsalna-psihologiya-paly-aa.html>

3.2. http://pidruchniki.com/1584072030228/psihologiya/diferentsialna_psihologiya_

3.3. <http://psy.knlu.kyiv.ua/diferencialna/>

3.4. <http://elibrary.kubg.edu.ua/14336/>

3.5. <http://www.psychology.cv.ua/index.php/navchalnyy-protses/dystsypliny-okr-bakalavr/71-dyferenciina-ps>

3.6. <http://enc.com.ua/psixologichna-enciklopediya/dets-dnev/107705-diferencialnapsixologiyadifferentialpsychology.html>

3.7. <http://posibnyky.vntu.edu.ua/opp/>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне, рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний